

Зміст

<i>Передмова</i>	5
<i>Ксенія Томашева. Клуб журналістів</i>	6
<i>Сергій Чебаненко. Ті смердючі ходючки</i>	30
<i>Вікторія Штенпура. Курс акторської майстерності</i>	51
<i>Інна Тукалевська. Тарріянин</i>	87
<i>Олександр Михалюк. Безпрограшна рулетка</i>	125
<i>Катерина Пекур. Чудовий план на багато років</i>	157
<i>Морок Елл. Туристи</i>	189
<i>Юлес Скела. Покер у раю, або Хто вбив сакуру</i>	223
<i>Ольга Ткач. Погляд сокола</i>	258
<i>Валентина Рибаченко. Кіт як доказ</i>	286

Передмова

Аварія на тренувальній станції, яка може спровокувати заворушення в цілій Сонячній системі.

Загадкові ураження людей, які захотіли поїсти круасанів у Києві.

Інцидент на іншопланетній базі, який намагаються приховати аж надто ретельно.

Смерть кімнатної рослини міжзоряного мільярдера, за якою ховається багато таємниць.

Отруєння опозиційного журналіста в антиутопічному світі, яке треба розкрити, допоки жертва ще жива.

Ці та інші захопиви детективи в жанрах м'якої та класичної НФ чекають на свої розслідування!

Ксенія Томашева

Клуб журналістів

Я катастрофічно запізнювався. Зустріч затяглася, і коли я, змоклий від хвилювання, вивірився на вулицю, вже споночило. Ліхтарники діловито розбавляли чорнильну синь блідо-червоним світлом кармонеєвих ліхтарів, а поодинокі перехожі сірими безликими тінями миготіли між нерівними плямами світла. Тільки досвідчений погляд зумів би розділити цей натовп на тих, хто просто хоче дістатися додому, і тих, хто вивірився з чотирьох стін навмисне, аби скуштувати насолоди нового сутінкового життя до настання комендантської години.

Люди квапилися випробувати на собі новий наркотик, що дарував забуття і звільняв від проблем сірого повсякдення.

Й нікого особливо не цікавило, чому раптом вночі стало небезпечно виходити на вулицю. На тлі все нових і нових обмежень наших свобод «для нашого ж добробуту», які вводив Апарат, комендантська година виглядала логічним кроком, до якого не виникало запитань.

Вечірня прохолода пізньої осені пробиралася за комір, але мене все одно кидало в жар. Морозне повітря відгонило пахощами диму, котрий курився над камінними трубами. Топили здебільшого вугіллям – запах великого міста, ядучий та нав'язливий, як державна пропаганда.

Прогуркотів, стрибаючи на слизьких від вечірньої ожеледиці каменях бруківки, чорний екіпаж без розпізнавальних знаків. Сіра фіранка, що приховувала пасажирів від сторонніх очей, легенько колихнулася, змушуючи зіщулитися. Відчуття чіпкого, казенного погляду було настільки явним, що рука сама смикнулася до сумки, яка висіла на плечі. Екіпаж зник за рогом, а я сунув руку в сумку, вкотре перевіряючи, чи легко виймається її вміст. Здавалося, кожен перехожий знає, що за бомба там усередині.

Незважаючи на поспіх, я здійснив невеличкий променад центральною вулицею: купив пачку тютюну в кіоску на розі, зазирнув до букініста. В карманієвому світлі намагався надовго не затримуватися, але все одно відчув, що настрій підозріло повзе вгору.

Хвіст був: той самий непримітний юнак майнув у полі зору двічі. На карманієвого гуляку не схожий, а вигляд має не знервовано-квапливий. Машинно-байдужий погляд, надто точні рухи – просто професіонал чи дещо інше? Я здригнувся, підняв комір і прискорив крок.

Щотижневі зустрічі зі старими приятелями-ветеранами пера перетворилися на небезпечну пригоду. В нинішні часи навіть за анекдот можна поплатитися, а ми ж бо не анекдоти переповідаємо. Ідея з «Клубом» уже давно не здається мені вдалою... Аж надто після візиту, нанесеного моїй матері.

Погляд у візитера був такий самий: байдужий, застиглий. А слова він промовляв з емоційністю фонографічного автомату. Страшні слова. Які змушують замислитися.

Одна справа – бавитися самвидавом, аби потішити журналістське марнославство, і зовсім інша річ – справдішня можливість потрапити до катівні за інакодумство. Про тяжчі наслідки навіть думати моторошно. Надто коли не з третіх вуст знаєш, що лежить в основі інформаційного шуму в жовтій пресі. А точніше, що саме Апарат намагається приховати під товстим шаром конспірологічної маячні й суперечливих версій гучних подій.

Схоже, «чемно попередили» не лише мене. Жук узагалі припинив з'являтися. Минулого четверга його з нами не було, як і за тиждень до цього. Майнула гірка надія, що, можливо, колега просто виявився розумнішим за мене.

– Купувати будете? Я закриваюся, – букініст поглядав на мене з погано прихованим роздратуванням.

– Так, візьму це, – я передав йому книгу, яку відкрив, маючи намір просто погортати.

Букініст має слухність, варто поквапитися. За склом вітрини у відблисках вуличних ліхтарів промайнув знайомий силует.

– У вас задні двері часом не на вулицю Трійці виходять?

– Часом на неї. З вас двадцять сім п'ятдесят. Чудовий вибір.

– Я скористаюся? Часу обмаль, а так – п'ятнадцять хвилин на шляху додому зекономлю... – навіщось почав пояснювати я. – Скільки? – прийшло усвідомлення нечуваності суми, яку букініст запросив за непоказну книжечку.

– Двадцять сім п'ятдесят, – повторив продавець. – Це дуже хороша ціна за оновлене видання «Довідника отрут», – у його голосі почулася образа. – То брати будете?

– Вибачте, просто не дочув, – я поліз за гаманцем. – Замотався за день, думки купи не тримаються... Звісно, ціна чужа, – знову виправдовуюсь.

Послинивши палець, відрахував купюри. Грошей шкода, але букініста слід задобрити. Доведеться сьогодні, як завжди, обійтися лише стравою дня. Не хочу привести хвіст до закладу, який надає нам притулок попри комендантську годину й деякі інші... обставини.

Решту шляху я майже пробіг. Мороз міцнішав і відчутно поколював шкіру, світло ліхтарів манило зупинитися. Вже перед дверима я згадав про рукавички і, запхнувши книгу під пахву, поквапом натягнув їх на змерзлі руки.

Зал ресторану «У Карла», освітлений свічками за стародавнім звичаєм, тонує у затишній напівтемряві, тютюновому диму й ароматах смачної їжі. Хлопці, як завжди, розташувалися за круглим столом у кутку між вікном та каміном. Пугач за звичкою втиснувся в дальній кут. Розумник, що сидів праворуч від нього, грів бік теплом тріскучих дров, а Грюм пускав кільця густого диму, відвернувшись спиною до входу. Моє місце біля щільно запнутого вікна чекало на мене.

Проте звична картина сьогодні не викликала ні гордості, ані натхнення правою справою, яку ми робимо. Душу дряпало очікування неминучого лиха.

Здавалося б, чого бентежитися: безлюдний після настання комендантської години крихітний ресторанчик; зговірливий господар, котрий без зайвих питань надає заклад у наше цілковите володіння на цілу ніч – все необхідне для зборів таємного товариства в наявності.

Карл вважає нас збіговиськом адептів окультизму – модної нині розваги. Дурість неосвітєнна, але дуже в дусі часу. Та й у разі чого ресторатор не постраждає, адже він був введений в оману. Нам не складно підтримувати імідж, старанно залишаючи сліди «містичних практик» для робітників, що прибиратимуть уранці.

Жук навіть склав для Карла гороскоп, пророкуючи нашестя знаменитостей до його закладу, чим остаточно переконав нашого господаря в існуванні потойбіччя.

На те, що в бульварній газетці, де служить Жук, стаття про модне серед міського бомонду місце вийшла до, а не після спалаху цієї популярності, Карл уваги не звернув.

«Клуб журналістів» – так ми себе називаємо. Починалося все з невинних посиденьок. Зустрічалися раз на тиждень, ділилися фаховими проблемами, іноді гарячими новинами. Щоправда, стосовно новин ми були не дуже відверті навіть поміж собою. Якось у нас із Розумником вийшло непорозуміння, і через витік інформації товстун упустив довгоочікуване підвищення. Я визнав провину, і з того часу ми суворо дотримувалися негласного правила цеху – не перехоплювати сенсації в друзів. А невдовзі й перехоплювати не стало чого. Будь-яка новина нині проходить стільки редакторсько-цензорських кіл пекла, що на момент друку стає майже історичною хронікою.

Не пригадаю вже, хто запропонував самостійно публікувати те, що застрягає на зубах цензорів. Ідея сподобалася всім, хоч і виявилася складною в реалізації. Час минав, Апарат дедалі щільніше закручував гайки, і наш «Незалежний бюлетень» із джерела пікантних сенсацій перетворився на рупор антивладного руху.

Ми давно самі не докладаємо рук ані до друку, ані до поширення. Достатньо залишити макет випуску в поштовій скриньці в певному закапелку на пагорбах. На ранок наклад «Бюлетеня» розлітається містом. Влада, незважаючи на всі зусилля, не може це зупинити – розповсюджувачі невловимі.

Ми зі свого боку теж не гидуємо конспірацією, навіть користуємося не іменами, а прізвиськами – з метою анонімності. Найсмійніше, що у звичайному житті ми знайомі. Але правило клубу – жодних імен – під час зустрічей дотримується неухильно.

– О, Лисе, ти, як справжній джентльмен, при капелюсі та рукавичках, – повернувся до мене Грюм. – І, як справжня леді, – пунктуальний.

А він, як справжній Грюм, уїдлиий.

Цей худорлявий старий шкарбун із прокуреними вусами на моїй пам'яті жодного разу не знехтував нагодою відпустити якусь шпильку. Але зараз він у своєму праві: сам ніколи й нікуди не запізнюється, про його пунктуальність ходять легенди. Грюм – головний редактор невеликої, але поки що відносно незалежної газетки. Не хотів би я, щоб він був моїм начальником – Грюм своїх хлопців тримає в тонусі.

З іншого боку, краще регулярні прочуханки за запізнення, ніж керівництво, що шпигує за співробітниками й доповідає «куди слід». Якби доноси в нашій редакції не процвітали, ніхто б і уваги не звернув, що за інформацію я запросив, скориставшись журналістським посвідченням.

– Ми вирішили, що ти не голодний, якщо не поспішаєш, – підхопив Розумник. – Кухня закривається.

Так, авжеж. Для цього гладуна, котрий страждає на задишку, голод – найвагоміша причина поквпатися. Навіть дивно, що вони з Грюмом потоваришували. Повні протилежності, що зовні, що за вдачею. На відміну від завжди похмурого Грюма, Розумник зазвичай перебуває в доброму гуморі. А після ситного обіду, як правило, його настрої взагалі переходить до категорії «чудовий». Щоправда, сьогодні Розумник, схоже, вирішив порушити традицію.

– Голодний як вовк, – усміхнувся я у відповідь. – Щось ситне є, з готового? – звернувся до Карла, який завмер в очікуванні. – Можна без витребеньок.

– Бери «Сільську вечерю», – втрутився Розумник. – Саме те, щоб утамувати вовчий голод. До того ж сьогодні вона тут чудова.

– А я д-дивлюся, ч-чому т-ти омлетом із т-трюфелями д-давишся, – під'юдив його Пугач.

– Роки вже не ті, – Розумник скромно зітхнув, вочевидь натякаючи, що які там його роки.

Любить товстун смачно попоїсти – це одна з істин, на яких тримається наша реальність. Ключове слово «попоїсти». У тому сенсі, що ґрунтовно.

Цій своїй слабкості до сьогоднішнього дня Розумник не зраджував жодного разу, попри хворе серце й постійні попередження лікаря, що рано чи пізно воно не витримає. Не дивно, що сам лише омлет у його нинішньому меню викликав здивування навіть у новачка Пугача.

Хлопець приєднався до нас нещодавно. Його привів Жук, представивши надійним товаришем, котрий витяг його з якихось негараздів із владою. Пугач – єдиний, із ким я не був знайомий поза межами клубу. Начебто він юрист, молодий і не дуже успішний. Але яке його справжнє ім'я – хоч убий, не пам'ятаю. Не впевнений навіть, що Жук його називав.

– То ви вирішили, пане Лисе, чи мені підійти пізніше? – Карл терпляче тупцював поруч, чекаючи, поки я зроблю замовлення.

– «Сільська вечеря», – змовницьки шепнув Розумник. – Пахне божественно.

«Вечеря», то й «вечеря» – я кивнув ресторатору, підтверджуючи замовлення. Затримувати Карла не хотілося: він хоч і мешкає неподалік, але все одно мусить ще встигнути додому до початку комендантської години. Ті, хто спізнився прибрати свою дупу з вулиці, дедалі частіше зникають у невідомому напрямку. Здебільшого, назавжди. Ті, хто повертається... виникає питання, чи повертаються саме вони.

Та й чого мені вередувати? І справді: поживно, багато, швидко. По четвергах це страва дня, тобто, є вже готова. А несмачно у Карла не буває, він просто фізично неспроможний приготувати не шедевр.

– А сам чому не замовив? – звернувся я до Розумника, спостерігаючи за рубіновими відблисками свічок у щільному струмені червоного, що лилося в келих.

– Дієта, – сумно відмахнувся товстун. – Лікар, падлюка, життя не дає. Це не їж, те не пий. Жирне шкідливе для серця, солодке піднімає тиск. Скоро навіть вино заборонить. Ще й Грюм знущається. «Поб'ємося на десятку, що ти й дня не протримаєшся», – передражнив Розумник товариша.

Грюм випустив кільце диму, всім своїм виглядом показуючи впевненість у легкій перемозі. Я закотив очі. Поважні люди, а поводяться наче діти.

Жбурнувши речі й капелюха на широке підвіконня за своїм стільцем, я пересунув подалі опіумний набір Розумника. Срібна таця з курильним приладдям мені, власне, не заважала, але якщо ненавмисне зіштовхну з підвіконня – обурень не оберешся.

– А опій курити він тобі ще не заборонив? – стягнувши рукавички, я взяв із таці витончену вигнуту люльку й покрутив її в руках. Майстерна робота. В Розумника таких ціла колекція. Здається, на курильне приладдя він просаджує більше грошей, аніж на саме зілля.

– Ні, ескулап ще не зовсім озвірів, щоби позбавити пацієнта геть усіх безвинних насолод, – пирхнув Розумник, проводжаючи люльку уважним поглядом. – До того ж опій заспокоює нерви, а згідно з останніми відкриттями, всі хвороби – від нервів.

– Жирний біфштекс теж заспокоює нерви, принаймні мої – точно, – подав голос Грюм. – Може, тобі варто натякнути на цей факт своєму лікареві?

Я засміявся, а Розумник лише зітхнув, знову повертаючись до невластивого йому похмурого настрою.

Я потягнувся взяти келих, але вирішив не ризикувати.

– Чортова фарба, – поскаржився, кинувши погляд на долоні.

Шкіра після морозу почервоніла, і плями друкарської фарби проступили на пальцях особливо яскраво. Не чекаючи, поки Грюм прокоментує мою неохайність, вибачився й попхався мити руки.

Дошкульний запах вугільного диму діставався й сюди, у крихітний коридорчик-тупичок біля кухні, перебиваючи навіть пахощі лавандових мішечків, дбайливо розвішаних на стінах.